

Số: /SYT-NVY

Quảng Ngãi, ngày tháng 8 năm 2025

V/v tăng cường phòng, chống
dịch bệnh Chikungunya

Kính gửi:

- Trung tâm Kiểm soát bệnh tật;
- Các Bệnh viện tuyến tỉnh;
- Bệnh viện Đa khoa Vạn Gia An, Bệnh viện Đa khoa tư nhân Phúc Hưng;
- Các Trung tâm Y tế;
- Ủy ban nhân dân các xã, phường, đặc khu.

Bệnh Chikungunya được ghi nhận lần đầu tiên vào năm 1952 tại Tanzania (thuộc khu vực Đông Phi). Bệnh Chikungunya là bệnh truyền nhiễm do vi rút Chikungunya gây ra, bệnh không lây trực tiếp từ người sang người mà lây truyền qua trung gian là muỗi *Aedes* (cùng loại muỗi vẫn truyền bệnh sốt xuất huyết). Triệu chứng thường gặp bao gồm: Sốt cao, đau nhức khớp, đau đầu, mệt mỏi và nổi ban, đa số người bệnh hồi phục sau vài ngày đến một tuần, tuy nhiên một số trường hợp có thể gặp tình trạng đau khớp kéo dài trong nhiều tháng.

Theo Tổ chức Y tế thế giới, hiện nay dịch bệnh Chikungunya đang có xu hướng gia tăng, đã ghi nhận các đợt bùng phát lớn tại các đảo Ấn Độ Dương như La Réunion và Mayotte. Dịch bệnh cũng đã lan sang một số khu vực của Châu Phi, Nam Á và Châu Âu, đặc biệt là tại miền Nam Trung Quốc¹.

Để chủ động ngăn chặn, phòng chống không để dịch bệnh lan truyền, bùng phát vào nước ta; đồng thời, kịp thời báo cáo, thống kê trường hợp bệnh Chikungunya, đảm bảo công tác phòng chống dịch bệnh đạt hiệu quả trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi theo chỉ đạo của Bộ Y tế², của Cục Phòng bệnh³; hướng dẫn của Viện Pasteur Nha Trang⁴, và chỉ đạo của Ủy ban nhân dân tỉnh⁵, Sở Y tế đề nghị các đơn vị khẩn trương thực hiện một số nội dung sau:

1. Trung tâm Kiểm soát bệnh tật

- Tổ chức biện pháp kiểm dịch y tế tại các cửa khẩu, thực hiện việc giám sát chặt chẽ tất cả hành khách, phương tiện, hàng hóa (gọi tắt là đối tượng) nhập cảnh, nhập khẩu đặc biệt với các đối tượng đến từ các khu vực đang có dịch

¹ Tại tỉnh Quảng Đông (Trung Quốc), trong nửa đầu năm 2025 đã ghi nhận hơn 4.800 ca mắc bệnh Chikungunya, đây là đợt bùng phát dịch lớn nhất từ trước đến nay tại khu vực này.

² Công văn số 5270/BYT-PB ngày 10 tháng 8 năm 2025 về tăng cường phòng, chống bệnh Chikungunya;

³ Công văn số 975/PB-BTN ngày 08 tháng 8 năm 2025 về tăng cường phòng chống dịch bệnh Chikungunya; Công văn số 981/PB-BTN ngày 09 tháng 8 năm 2025 về báo cáo bệnh Chikungunya lên "Hệ thống quản lý giám sát bệnh truyền nhiễm - Thông tư số 54/2015/TT-BYT";

⁴ Công văn số 1572/IPN-PB ngày 12 tháng 8 năm 2025 về tăng cường phòng, chống bệnh Chikungunya và sốt xuất huyết;

⁵ Công văn số 1329/UBND-KGVX ngày 13 tháng 8 năm 2025 về phòng, chống bệnh Chikungunya; bệnh sốt xuất huyết.

bệnh nhằm phát hiện kịp thời các trường hợp nghi ngờ, mắc bệnh, mang véc tơ truyền bệnh để quản lý, xử lý ngay tại cửa khẩu.

- Tăng cường giám sát dịch bệnh Chikungunya tại các cơ sở y tế và cộng đồng nhằm phát hiện sớm ca bệnh nghi ngờ, đặc biệt tại những khu vực có người trở về từ vùng có dịch. Khi phát hiện trường hợp nghi ngờ, cần tiến hành lấy mẫu bệnh phẩm để chẩn đoán xác định kịp thời, đồng thời, tổ chức điều tra, xử lý triệt để các ổ dịch, không để lây lan trong cộng đồng.

- Triển khai giám sát muỗi truyền bệnh, thực hiện xử lý diệt muỗi và loại bỏ loăng quăng/bọ gậy tại khu vực cửa khẩu và cộng đồng dân cư khu vực biên giới và tại cộng đồng theo hướng dẫn của Bộ Y tế.

- Phối hợp chặt chẽ với cơ quan Truyền thông giáo dục sức khỏe và các cơ quan báo đài truyền thông phòng, chống dịch bệnh Chikungunya cho hành khách xuất, nhập cảnh và dân cư khu vực biên giới.

- Tổ chức tập huấn, phổ biến các văn bản chỉ đạo, tài liệu chuyên môn, kỹ thuật về phòng chống dịch bệnh Chikungunya. Khẩn trương thực hiện in ấn, phổ biến các tài liệu truyền thông, khuyến cáo phòng bệnh cho các đối tượng nguy cơ về phòng, chống dịch bệnh Chikungunya theo tài liệu tại Phụ lục kèm theo.

- Rà soát, chuẩn bị đầy đủ nguồn lực phòng chống dịch bệnh, đảm bảo khả năng ứng phó kịp thời khi dịch xảy ra.

- Tham mưu Sở Y tế ban hành kế hoạch/phương án phòng chống dịch bệnh Chikungunya trên địa bàn tỉnh. Thành lập các đoàn kiểm tra, giám sát phòng chống dịch trên địa bàn, đặc biệt tại các khu vực có nguy cơ cao.

2. Các cơ sở khám bệnh, chữa bệnh: Tăng cường tổ chức tốt việc thu dung điều trị bệnh nhân, khai thác tiền sử bệnh, khám và điều trị kịp thời; đồng thời có kế hoạch phân cấp chuyên môn, tránh tình trạng quá tải bệnh viện.

3. Các Trung tâm Y tế

- Hướng dẫn Trạm Y tế các xã và tăng cường giám sát dịch bệnh Chikungunya tại các cơ sở y tế và cộng đồng nhằm phát hiện sớm ca bệnh nghi ngờ, đặc biệt tại những khu vực có người trở về từ vùng có dịch. Thực hiện lấy mẫu bệnh phẩm gửi lên tuyến trên đối với trường hợp nghi ngờ; đồng thời, tổ chức điều tra, xử lý triệt để các ổ dịch, không để lây lan trong cộng đồng.

- Tăng cường thực hiện giám sát muỗi truyền bệnh, thực hiện xử lý diệt muỗi và loại bỏ loăng quăng/bọ gậy tại khu vực cửa khẩu và cộng đồng dân cư khu vực biên giới và tại cộng đồng theo hướng dẫn của Bộ Y tế.

- Phối hợp với Phòng Văn hóa - Xã hội và đơn vị truyền thông thuộc Ủy ban nhân dân cấp xã tổ chức tuyên truyền phòng, chống dịch bệnh Chikungunya trên địa bàn.

4. Phòng Nghiệp vụ Y, Sở Y tế

- Chủ trì, phối hợp với Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tham mưu lãnh đạo Sở Y tế ban hành kế hoạch/phương án phòng, chống dịch bệnh Chikungunya trên địa bàn tỉnh. Tham mưu điều phối, huy động nguồn lực đảm bảo đáp ứng

công tác phòng, chống dịch bệnh Chikungunya trên toàn địa bàn tỉnh khi có dịch xảy ra.

- Tham mưu, tổ chức các đoàn kiểm tra, giám sát phòng chống dịch trên địa bàn, đặc biệt tại các khu vực có nguy cơ cao (nếu cần thiết).

5. Đề nghị Ủy ban nhân dân các xã, phường, đặc khu: Chỉ đạo các Trạm Y tế và các đơn vị liên quan trên địa bàn:

- Xây dựng kế hoạch phòng, chống dịch bệnh Chikungunya trên địa bàn; sẵn sàng nhân lực, vật tư, hóa chất, thiết bị, phương tiện để đáp ứng kịp thời trong trường hợp có dịch xảy ra.

- Triển khai công tác phòng, chống dịch bệnh Chikungunya kết hợp với phòng, chống sốt xuất huyết thông qua chiến dịch diệt lăng quăng/bọ gậy, đảm bảo tất cả các hộ gia đình tại vùng có dịch và có nguy cơ phải được kiểm tra, giám sát các bể, dụng cụ chứa nước, các vật dụng, đồ phế thải, nơi sinh sản của muỗi để tiến hành các hình thức tiêu diệt bọ gậy.

- Đẩy mạnh công tác truyền thông, giáo dục sức khỏe trên các phương tiện thông tin đại chúng. Nội dung truyền thông cần tập trung vào đặc điểm bệnh Chikungunya, triệu chứng điển hình, đường lây truyền và các biện pháp phòng, chống để người dân chủ động thực hiện các biện pháp phòng chống và kịp thời đến cơ sở y tế để được khám, tư vấn và điều trị đúng hướng dẫn.

- Tuyên truyền, vận động người dân tự giác thực hiện biện pháp diệt muỗi, diệt lăng quăng thường xuyên tại hộ gia đình, vệ sinh môi trường, nằm màn chống muỗi đốt và hợp tác với cán bộ y tế trong việc phun hóa chất diệt muỗi để phòng chống bệnh Chikungunya và Sốt xuất huyết.

- Chỉ đạo Trạm Y tế thực hiện công tác báo cáo, thống kê theo quy định.

6. Về công tác thống kê, báo cáo

- Giao Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tiếp tục thực hiện việc thông tin báo cáo về kiểm dịch y tế theo quy định tại Thông tư số 28/2019/TT-BYT ngày 28/10/2019 của Bộ Y tế hướng dẫn thông tin báo cáo hoạt động kiểm dịch y tế (website: <https://baocaokdyt.com/>).

- Các đơn vị y tế nghiêm túc thực hiện đúng quy định về hướng dẫn chế độ thông tin báo cáo và khai báo bệnh, dịch bệnh truyền nhiễm trên phần mềm quản lý BTN theo Thông tư số 54/2015/TT-BYT ngày 28/12/2015 của Bộ Y tế⁶. Trong đó lưu ý, thực hiện giám sát, báo cáo ca bệnh Chikungunya lên “Hệ thống quản lý giám sát bệnh truyền nhiễm - Thông tư số 54/2015/TT-BYT” **trong 24 giờ kể từ khi ghi nhận trường hợp bệnh** theo hướng dẫn tại Công văn số 981/PB-BTN ngày 09/8/2025 của Cục Phòng bệnh (có gửi kèm theo).

- Giao Trung tâm Kiểm soát bệnh tật chủ trì, báo cáo đầy đủ, kịp thời tình hình dịch và kết quả hoạt động phòng, chống dịch bệnh Chikungunya trên địa bàn tỉnh về Viện Pasteur Nha Trang, Viện Vệ sinh dịch tễ Tây Nguyên và Cục Phòng bệnh; đồng thời gửi báo cáo về Sở Y tế để theo dõi, chỉ đạo.

⁶ Về việc hướng dẫn chế độ thông tin báo cáo và khai báo bệnh, dịch bệnh truyền nhiễm.

Sở Y tế đề nghị các đơn vị trực thuộc tổ chức thực hiện; đề nghị Ủy ban nhân dân các xã, phường, đặc khu phối hợp chỉ đạo triển khai thực hiện./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Ủy ban nhân dân tỉnh (b/c);
- Cục Phòng bệnh (b/c);
- Viện Pasteur Nha Trang (đ/b);
- Viện Vệ sinh dịch tễ Tây Nguyên (đ/b);
- Giám đốc và các PGĐ Sở Y tế;
- Các phòng thuộc Sở Y tế;
- Lưu: VT, NVY_{NCH}.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Phan Minh Đan

Phụ lục I
CÁC BIỆN PHÁP PHÒNG BỆNH CHIKUNGUNYA⁷
(kèm theo Công văn số: SYT-NVY ngày /8/2025
của Sở Y tế tỉnh Quảng Ngãi)

Bệnh Chikungunya là bệnh truyền nhiễm do vi rút Chikungunya (CHIKV) gây ra, bệnh không lây trực tiếp từ người sang người mà lây truyền qua trung gian là muỗi Aedes (cùng loại muỗi vằn truyền bệnh sốt xuất huyết). Muỗi chủ yếu đốt vào ban ngày và có thể đạt đỉnh điểm hoạt động vào sáng sớm và chiều muộn.

Hiện tại bệnh Chikungunya chưa có thuốc điều trị đặc hiệu. Các triệu chứng của bệnh Chikungunya xuất hiện từ 4 đến 8 ngày, sau khi bị muỗi nhiễm bệnh đốt. như: sốt khởi phát đột ngột trên 38,5⁰C, kèm theo đau khớp/viêm khớp nặng. Các triệu chứng phổ biến khác bao gồm cứng khớp, viêm khớp, đau đầu, mệt mỏi và phát ban. Đau khớp thường gây suy nhược và thường kéo dài vài ngày hoặc lâu hơn.

Để chủ động phòng, chống bệnh Chikungunya, Bộ Y tế khuyến cáo mạnh mẽ người dân thực hiện các biện pháp phòng bệnh sau:

1. Đối với người về từ các quốc gia, khu vực đang có sự gia tăng dịch bệnh Chikungunya cần chủ động theo dõi sức khỏe trong vòng 12 ngày. Nếu có bất kỳ dấu hiệu bất thường về sức khỏe (như sốt cao đột ngột, đau khớp, nổi ban ...) cần đến ngay cơ sở y tế để được khám, tư vấn và điều trị kịp thời.

2. Đối với người dân tại các hộ gia đình, khu dân cư, cần thực hiện tốt các nội dung sau:

- Đậy kín tất cả các dụng cụ chứa nước để muỗi không vào đẻ trứng.
- Hàng tuần thực hiện các biện pháp diệt loăng quăng/bọ gậy bằng cách thả cá vào dụng cụ chứa nước lớn; thau rửa dụng cụ chứa nước vừa và nhỏ, lật úp các dụng cụ không chứa nước; thay nước bình hoa/bình bông; bỏ muối hoặc dầu hoặc hóa chất diệt ấu trùng vào bát nước kê chân chạn.
- Hàng tuần loại bỏ các vật liệu phế thải, các hốc nước tự nhiên không cho muỗi đẻ trứng như chai, lọ, mảnh chai, vỏ dừa, mảnh lu vỡ, lốp/vỏ xe cũ, hốc tre, bẹ lá...
- Ngủ màn, mặc quần áo dài phòng muỗi đốt ngay cả ban ngày.
- Tích cực phối hợp với ngành y tế trong các đợt phun hóa chất phòng, chống dịch.

Khi bị sốt đến ngay cơ sở y tế để được khám và tư vấn điều trị. Không tự ý điều trị tại nhà.

Đối với người dân khi đi du lịch, công tác tại các vùng bệnh Chikungunya đang tăng cao cần chủ động phòng ngừa tránh muỗi đốt. Chủ động theo dõi sức khỏe và thông báo cho cơ quan y tế khi có triệu chứng giống Chikungunya./.

⁷ <http://t5g.org.vn/bo-y-te-khan-truong-trien-khai-cac-hoat-dong-phong-chong-benh-truyen-nhiem-chikungunya>

Phụ lục II
TÀI LIỆU POSTER TUYÊN TRUYỀN
 (kèm theo Công văn số: SYT-NVY ngày /8/2025
 của Sở Y tế tỉnh Quảng Ngãi)

 <p>CHIKUNGUNYA</p> <p>BỘ Y TẾ KHUYẾN CÁO</p> <p>ĐỂ BẢO VỆ SỨC KHỎE CHO BẠN VÀ CỘNG ĐỒNG</p> <p>Hành khách đến từ quốc gia/khu vực đang có dịch bệnh CHIKUNGUNYA phải:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Chủ động theo dõi sức khỏe trong vòng 12 ngày 2. Nếu có bất kỳ dấu hiệu bất thường về sức khỏe (như sốt, đau khớp, nổi ban ...) hãy đến cơ sở y tế để được khám, tư vấn và điều trị kịp thời. <p>Điện thoại: (số liên hệ của kiểm dịch y tế tại cửa khẩu)</p>	 <p>CHIKUNGUNYA</p> <p>RECOMMENDATIONS BY THE MINISTRY OF HEALTH OF VIET NAM</p> <p>TO PROTECT AGAINST CHIKUNGUNYA,</p> <p>If you arrive from affected countries, you must:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Self monitor your health status up to 12 days after leaving an affected country. 2. Go to a healthcare facility for timely consultation and treatment if developing any abnormal symptoms (i.e., fever, joint pain, rash,...). <p>Hotline: (số liên hệ của kiểm dịch y tế tại cửa khẩu)</p>
--	---